

Parlementaire vraag nr. 563 ingediend door Mevrouw Ellen SAMYN, Volksvertegenwoordiger, aan de heer Maxime PRÉVOT, Vice-eersteminister en Minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Ontwikkelingssamenwerking.

VRAAG :

Controlemechanismen en fraudebestrijding bij lokale partners in de ontwikkelingssamenwerking.

De Belgische Ontwikkelingssamenwerking zet steeds meer in op samenwerking met lokale actoren. Een doeltreffend controle- en auditkader is daarbij essentieel om misbruik van publieke middelen te voorkomen.

1. Welke controlemechanismen gelden wanneer Belgische ontwikkelingsmiddelen rechtstreeks aan lokale organisaties worden toegekend?
2. Welke audit- en rapporteringsverplichtingen zijn daarbij van toepassing?
3. Hoeveel fraudegevallen werden sinds 2020 vastgesteld bij lokale partners?
4. Welk bedrag aan middelen werd teruggevorderd?
5. Hoeveel organisaties werden gesanctioneerd of uitgesloten wegens onregelmatigheden?

ANTWOORD:

Mevrouw Samyn,

Sinds 2019 financiert België niet langer rechtstreeks lokale actoren. Binnen de Belgische samenwerking pleiten wij voor meer lokalisering, maar via de actoren van de Belgische ontwikkelingssamenwerking, en niet via rechtstreekse toekenning van toelages aan lokale actoren.

1+2. Voor het vermelde project zijn de controlemechanismen en de audit- en rapporterings- verplichtingen vastgelegd in het koninklijk besluit (KB) tot toekenning van de toelage.

Lokale actoren worden wel gefinancierd door Enabel en door de Belgische actoren van de niet-gouvernementele samenwerking (ANGS).

De Belgische ANGS doorlopen een intensief accreditatieproces, waarbij onder meer rekening wordt gehouden met hun controleprocedures. Alle verplichtingen zijn opgenomen in de Wet van 19 maart 2013 betreffende de Belgische internationale samenwerking, bijgewerkt op 29 juni 2021, evenals in de verschillende koninklijke besluiten die deze begrotingslijnen regelen (zie het KB betreffende de niet-gouvernementele samenwerking, het KB betreffende de humanitaire hulp en het KB betreffende de toekenning van de toelage voor elke interventie). Een interne dienst voert controles uit op de toelages van de Belgische ANGS op basis van de geldende regelgevende kaders.

3. Aangezien wij dit type toelages niet langer toekennen is deze vraag niet langer aan de orde.

Voor de dossiers die worden gecontroleerd door de interne dienst van de administratie, werden via de interne

REPONSE:

Madame Samyn,

Depuis 2019, la Belgique ne finance plus directement d'acteurs locaux. Avec la coopération belge, nous plaidons pour plus de localisation mais via les acteurs de la coopération au développement belge, et non pas via attribution directe des subventions aux acteurs locaux.

1+2. Pour le projet mentionné, les mécanismes de contrôle et les obligations d'audit et de rapportage sont stipulés dans l'arrêté royal (AR) octroyant la subvention.

Des acteurs locaux sont d'ailleurs financés par Enabel et par les acteurs de la coopération non-gouvernementales (ACNG) belges.

Les ACNG belges sont soumis à un processus d'accréditation intensif en tenant compte notamment de leurs procédures de contrôle. Vous trouverez toutes leurs obligations dans la loi relative à la coopération internationale belge du 19 mars 2013, mise à jour au 29 juin 2021, et les différents arrêtés royaux régissant ces lignes budgétaires (cf. AR relatif à la coopération non gouvernementale, AR relatif à l'aide humanitaire, AR relatif à l'octroi de la subvention propre à chaque intervention). Un service interne réalise des contrôles des subventions des ACNG belges sur base des cadres réglementaires.

3. Etant donné que nous n'accordons plus ce type de subventions, cette question n'a plus lieu d'être. Pour les dossiers contrôlés par le service interne de l'administration, des cas de fraude ont été identifiés par les mécanismes de contrôle

controle- mechanismen van de Belgische actoren van de niet-gouvernementele samenwerking (ANGS) fraudegevallen vastgesteld, van uiteenlopende omvang. Voor de dossiers met impact op de toegekende toelages, gaat het sinds 2020 om 7 gevallen op enkele honderden interventies.

4. Aangezien wij dit type toelages niet langer toekennen, is deze vraag niet langer aan de orde.

Enabel en de Belgische ANGS zijn aansprakelijk en dragen het financiële risico. Bedragen die als frauduleus worden geïdentificeerd, worden niet ten laste gelegd van de toelages die door de Belgische Staat aan de begunstigen worden toegekend. Indien nodig worden de betrokken bedragen terugbetaald aan de federale Staat. In de praktijk worden deze kosten doorgaans gedragen door de Belgische ANGS, die stappen ondernemen om een zo groot mogelijk deel ervan te recupereren bij hun lokale partners.

5. Aangezien wij dit type toelages niet langer toekennen, is deze vraag niet langer relevant. Sinds 2020 werd geen enkele ANGS gesanctioneerd of uitgesloten wegens onregelmatigheden.

interne des ACNG belges, d'ampleur variable. Pour les dossiers ayant un impact sur les subventions accordées, il s'agit de 7 cas sur plusieurs centaines d'interventions depuis 2020.

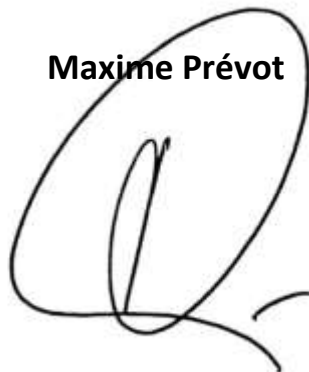
4. Etant donné que nous n'accordons plus ce type de subventions, cette question n'a plus lieu d'être. Enabel et les ACNG belges sont tenus pour responsables et assument le risque financier. Les montants identifiés comme frauduleux ne sont pas mis à charge des subventions octroyées par l'Etat belge aux bénéficiaires. Si nécessaire, les montants concernés sont remboursés à l'Etat fédéral, mais en général, les coûts sont supportés par les ACNG belges qui font des démarches pour en récupérer le maximum auprès de leurs partenaires locaux.

5. Etant donné que nous n'accordons plus ce type de subventions, cette question n'a plus lieu d'être. Aucun ACNG n'a été sanctionné ou exclu à cause d'irrégularités depuis 2020.

De Vice-eersteminister en Minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Ontwikkelings-samenwerking.

Le Vice-Premier Ministre et Ministre des Affaires étrangères, des Affaires européennes et de la Coopération au développement.

Maxime Prévot

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of a large loop and a trailing flourish.